ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОДУКТИ ОТ ЖИВОТИНСКИ ПРОИЗХОД ПРИ ХРАНЕНЕ НА ЖИВОТНИ, ОТГЛЕЖДАНИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНИ[1] И ЖИВОТНИ, КОИТО НЕ СЕ ОТГЛЕЖДАТ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНИ[2] – ПРИЛАГАНЕ НА ФУРАЖНИТЕ ЗАБРАНИ

Постигането на високо ниво на защита на здравето на хората и здравето на животните е една от основните цели на законодателството в областта на храните, както е определено в Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. С този регламент също така се въвежда подхода „от фермата до вилицата", който посочва фуражите като важен фактор в началото на хранителната верига.

I. Фуражна забрана в съответствие с чл. 7 и Приложение IV на Регламент (ЕО) № 999/2001, с измененията (Тотална фуражна забрана)

С Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. се определят правилата за превенция, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии при животните, като също така се въвежда и забрана за хранене на селскостопански[3] животни с протеини от животински произход.

Член 7, параграф 1 от Регламента разпорежда, че е забранено храненето на преживни животни с протеини добити от животни. Тази забрана се разширява с чл. 7, параграф 2 от Регламента до животни, различни от преживните. По отношение на храненето на животните с продукти от животински произход, забраната се ограничава в съответствие с Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001.

С чл. 7 и Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001 се регулират два въпроса:

- За кои видове и категории животни каква фуражна суровина е забранена; и
- Предотвратяване на кръстосаното замърсяване. Кръстосано замърсяване може да възникне във всяка точка от производствената верига. Правила за предотвратяване на кръстосано замърсяване са посочени в приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001.

[1] „животно, отглеждано за производство на храни" е всяко животно, което се храни, развъжда или отглежда за производство на храни за консумация от човека, включително животни, които не се използват за консумация от човека, но принадлежат към вид, който обикновено се използва за консумация от човека в ЕС;
[2] „животни, които не се отглеждат за производство на храни" - всяко животно, което се храни, развъжда или отглежда, но не се използва за консумация от човека, като животни с ценна кожа, домашни любимци и животни, отглеждани в лаборатории, зоологически градини или циркове;
[3] „селскостопанско животно" – всяко животно, отглеждано, угоявано или развъждано от хората и използвано за производство на храни, вълна, козина, пера, обработени или необработени кожи или всякакви други продукти, получени от животни, или за други селскостопански цел;

Фуражните суровини от животински произход, които са производни продукти са включени в Приложение X към Регламент (ЕС) № 142/2011 и са получени след преработка на странични животински продукти - материал от категория 3.

В съответствие с чл. 7, параграф 2 обхватът на забраната по чл. 7, параграф 1 се разширява към храненето на:

а) *преживни животни с дикалциев фосфат и трикалциев фосфат от животински произход и с комбиниран фураж, съдържащ тези продукти;*

б) *непреживни селскостопански животни, различни от животните с ценна кожа, с:*

- преработени животински протеини (ПЖП);
- кръвни продукти;
- хидролизиран протеин от животински произход;
- дикалциев фосфат и трикалциев фосфат от животински произход;
- фуражи, които съдържат изброените по-горе продукти.

Забраните, които са предвидени в чл. 7, параграф 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 999/2001 (Приложение IV, Глава I) не се прилагат за храненето на:

а) ***преживни животни*** с:

- мляко, продукти на млечна основа и продукти — млечни деривати, колостра и продукти от колостра;
- яйца и яйчни продукти;
- колаген и желатин, получени от непреживни животни;
- хидролизирани протеини, получени от части от непреживни животни, или кожи от преживни животни;
- комбиниран фураж, който съдържа изброените по-горе продукти.

б) ***непреживни селскостопански животни*** със следните фуражни суровини и комбинирани фуражи:

- хидролизирани протеини, получени от части от непреживни животни или от кожи от преживни животни;
- рибно брашно, включително и брашно от водни животни и комбиниран фураж, в който са вложени, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия по Глава III и специфичните условия от Глава IV, Раздел А от Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001. Рибното брашно трябва да е произведено в преработвателни предприятия, изключително предназначени за производство на продукти получени от:
  - водни животни, с изключение на морски бозайници;
  - отглеждани водни безгръбначни, различни от попадащите в обхвата на определението за „водно животно“[4] в чл. 3, параграф 1, буква д) от Директива 2006/88/ЕО;

[4]“д) „водно животно“ означава:
i) риба, принадлежаща към надклас *Agnatha* и към видовете *Chondrichthyes* и *Osteichthyes*;
ii) мекотели, принадлежащи към *Phylum Mollusca*;
iii) ракообразни водни животни, принадлежащи към *Subphylum Crustacea*;”

● морски звезди от вида *Asterias rubens*, добити в производствена зона съгласно определението за такава в т. 2.5. от Приложение I към Регламент (ЕО) № 853/2004 и класифицирани, като такива;

- дикалциев фосфат и трикалциев фосфат от животински произход, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия по Глава III и специфичните условия от Глава IV, Раздел Б от Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001 и съдържащ тези фосфати комбиниран фураж.

- кръвни продукти, получени от непреживни животни, и съдържащ такива кръвни продукти комбиниран фураж, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия по Глава III и специфичните условия от Глава IV, Раздел В от Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001.

в) ***аквакултурни животни*** със следните фуражни суровини и комбиниран фураж:

- преработен животински протеин, различен от рибно брашно, получен от непреживни животни и с комбиниран фураж, съдържащ такъв преработен животински протеин, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия по Глава III и специфичните условия от Глава IV, Раздел Г от Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001;

- преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми[5] и с комбиниран фураж, съдържащ такъв преработен животински протеин, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия по Глава III и специфичните условия от Глава IV, Раздел Е от Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001;

г) ***неотбити преживни животни*** с млекозаместители, съдържащи рибено брашно, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия от Глава IV, Раздел Д към Регламент (ЕО) № 999/2001. Рибното брашно в млекозаместителите трябва да е произведено в преработвателни предприятия, изключително предназначени за производство на продукти получени от:

- водни животни, с изключение на морски бозайници;

- отглеждани водни безгръбначни, различни от попадащите в обхвата на определението за „водно животно“ в чл. 3, параграф 1, буква д) от Директива 2006/88/ЕО;

- морски звезди от вида *Asterias rubens*, добити в производствена зона съгласно определението за такава в т. 2.5. от Приложение I към Регламент (ЕО) № 853/2004 и класифицирани, като такива;

д) ***селскостопански животни*** с фуражни суровини от растителен произход и с комбиниран фураж, съдържащ такива фуражни суровини, замърсени с незначително количество костни частици от неразрешени видове животни.

е) **домашни птици** със следните фуражни суровини и комбиниран фураж:

- преработен животински протеин, получен от свине, и комбиниран фураж, съдържащ такъв преработен животински протеин, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия, определени в глава III, и специфичните условия, определени в глава IV, раздел Ж;

[5] Само насекоми от видовете *Hermetia illucens, Musca domestica, Tenebrio molitor, Alphitobius diaperinus, Acheta domesticus, Gryllodes sigillatus, Gryllus assimilis*;

- преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми, и комбиниран фураж, съдържащ такъв преработен животински протеин, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия, определени в глава III, и специфичните условия, определени в глава IV, раздел Е

ж) **свине** със следните фуражни суровини и комбиниран фураж:

- преработен животински протеин, получен от домашни птици, и комбиниран фураж, съдържащ такъв преработен животински протеин, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия, определени в глава III, и специфичните условия, определени в глава IV, раздел З;

- преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми, и комбиниран фураж, съдържащ такъв преработен животински протеин, които са произведени, пуснати на пазара и използвани в съответствие с общите условия от глава III и специфичните условия от глава IV, раздел Е.

Таблица: Обобщение на правилата за забрана на фуражите, установени в приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001 за ТСЕ (приложима от 7 септември 2021 г.)

ПРОИЗВОДНИ ПРОДУКТИ	ГОВЕДА	ОВЦЕ/ КОЗИ	СВИНЕ	ПТИЦИ	КОНЕ	РИБИ	ЖИВОТНИ В ЗООЛОГИ-ЧЕСКИ ГРАДИНИ	ЖИВОТНИ С ЦЕННА КОЖА	ДОМАШНИ ЛЮБИМЦИ
ПРЕРАБОТЕН ЖИВОТИНСКИ ПРОТЕИН ОТ ПРЕЖИВНИ	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ	ДА	ДА	ДА
ПРЕРАБОТЕН ЖИВОТИНСКИ ПРОТЕИН ОТ СВИНЕ	НЕ	НЕ	НЕ	ДА	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА
ПРЕРАБОТЕН ЖИВОТИНСКИ ПРОТЕИН ОТ ПТИЦИ	НЕ	НЕ	ДА	НЕ	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА
КОЛАГЕН И ЖЕЛАТИН ОТ ПРИЖИВНИ	НЕ	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
КОЛАГЕН И ЖЕЛАТИН ОТ НЕПРЕЖИВНИ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
РИБНО БРАШНО	НЕ[1]	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
ПРЕРАБОТЕН ЖИВОТИНСКИ ПРОТЕИН ОТ НАСЕКОМИ (РАЗРЕШЕНИ)	НЕ	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
ХИДРОЛИЗИРАН ПРОТЕИН ОТ ПРЕЖИВНИ	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ	ДА	ДА	ДА
ХИДРОЛИЗИРАНИ ПРОТЕИНИ ОТ НЕПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ И ОТ КОЖИ ОТ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
ДИКАЛЦИЕВ И ТРИКАЛЦИЕВ ФОСФАТ ОТ ЖИВОТИНСКИ ПРОИЗХОД (КОСТИ)	НЕ	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
ЯЙЦА И ЯЙЧНИ ПРОДУКТИ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
КРЪВНИ ПРОДУКТИ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ПРЕЖИВНИ	НЕ	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА
	1-МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВА САМО В МЛЕКОЗАМЕСТИТЕЛИ ПРИ СПАЗВАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИ РЕГЛАМЕНТИРАНИ УСЛОВИЯ								
МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВА ПРИ СРОГИ УСЛОВИЯ	РАЗРЕШЕНИЕ ЗА УПОТРЕБА	ЗАБРАНА ЗА УПОТРЕБА							

II. Фуражна забрана в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 (Вътревидова фуражна забрана)

Продуктите от животински произход, които могат да се използват при хранението на животните отговарят на много стриктни условия. Те са включени в Регламент (ЕО) № 1069/2009, който се прилага от 4 март 2011 г. Техническите разпоредби за прилагането на Регламент (ЕО) № 1069/2009 са разписани в Регламент (ЕС) № 142/2011 (с измененията). Регламент (ЕО) № 1069/2009 и Регламент (ЕС) № 142/2011 определят условията за събиране, транспорт, съхранение, преработка, употреба, унищожаване и пускане на пазара на продукти от животински произход, които не са предназначени за консумация от човека.

Страничните животински продукти (СЖП) се разделят на три категории. Само страничните животински продукти от категория 3, преминали преработка в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 142/2011 могат да се използват при хранението на селскостопански животни. За да бъдат пуснати на пазара и използвани при хранението на животните, страничните животински продукти и производните им продукти, трябва да бъдат събрани и преработени в предприятие, което е регистрирано/одобрено от компетентния орган за тази цел.

Влагането на СЖП от категория 2 се допуска само в храни за домашни любимци и животни с ценна кожа.

В чл. 11 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 са посочени забраните, които са свързани с проявата на канибализъм при животните. Забранява се:

- хранене на сухоземни животни от даден вид, различни от животните с ценна кожа, с преработени животински протеини, получени от тела или части от тялото на животни от същия вид;

- хранене на селскостопански животни, различни от животните с ценна кожа, с кухненски отпадъци или с фуражни суровини, съдържащи кухненски отпадъци или получени от кухненски отпадъци;

- хранене на риба, отглеждана в развъдници, с преработени животински протеини, получени от тялото или части от тялото на отглеждана в развъдници риба от същия вид.

- хранене на селскостопански животни с растителна маса, директно чрез паша или чрез окосена растителна маса от земя, на която са полагани органични торове или подобрители на почвата, различни от оборски тор, освен ако окосяването на растителната маса или използването на площите за паша се извършва след изтичането на период на изчакване, чрез който се осигурява подходящ контрол върху риска за здравето на хората и животните, като този период продължава най-малко 21 дни.

III. Производство на комбиниран фураж, предназначен за използване при хранене на непреживни селскостопански животни

Комбинираният фураж, предназначен за използване при хранене на непреживни селскостопански животни, се произвежда в предприятия, които не произвеждат комбиниран фураж за преживни животни и които са получили разрешение от областната дирекция по безопасност на храните по местонахождение на обекта. Посоченият комбиниран фураж съдържа следните фуражни суровини:

а) рибно брашно;

б) дикалциев фосфат и трикалциев фосфат от животински произход;

в) кръвни продукти, получени от непреживни животни;

г) преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми;

д) преработен животински протеин, получен от свине;

е) преработен животински протеин, получен от домашни птици.

Задължително е производството на комбинирани фуражи за непреживни животни и комбинирани фуражи за преживни животни или комбинирани фуражи за риба да се извършва в **предприятие, което има физически отделени производствени линии, включващи и местата за съхранение на фуражните суровини и крайният произведен комбиниран фураж**. Трябва да се спазват разпоредбите за отделно транспортиране на фуражите. Правилата са разписани в Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001. Задължително е тази дейност **да бъде разрешена** от съответната областна дирекция по безопасност на храните по местонахождението на обекта.

Документите за закупуването и употребата на фуражните суровини от буква „а“ до буква „є“ и за продажбите на комбинирания фураж, съдържащ такива фуражни суровини, **се съхраняват за срок от най-малко пет години** с оглед на представянето им на инспекторите, отговорни за официалния контрол на фуражите.

Важно: В стопанствата, които произвеждат пълноценни комбинирани фуражи за отглежданите в тях свине или домашни птици, използването на ПЖП от птици, респективно от свине и/или ПЖП получен от отглеждани в стопанства насекоми може да става само под формата на комбинирани фуражи (допълващи фуражи, в които е вложен съответния вид ПЖП).

При производство на пълноценни комбинирани фуражи във фермата, предназначени само за изхранване на отглежданите в нея свине или домашни птици (отглеждат се само свине или само домашни птици) се спазват следните условия:

- регистрирани са от областната дирекция по безопасност на храните като производители на пълноценен фураж от комбиниран фураж (допълващ фураж), съдържащ преработен животински протеин, получен от домашни птици или свине или получен от отглеждани в стопанства насекоми;
- отглеждат само непреживни животни и;
- ако отглеждат домашни птици, не произвеждат пълноценен фураж от комбиниран фураж, съдържащ преработен животински протеин, получен от домашни птици;
- ако отглеждат свине, не произвеждат пълноценен фураж от комбиниран фураж, съдържащ преработен животински протеин, получен от свине;
- не отглеждат селскостопански животни съгласно определението в член 3, точка 6, буква а) от Регламент (ЕО) № 1069/2009, различни от домашни свине, аквакултурни животни или животни с ценна кожа или различни от домашни птици, аквакултурни животни или животни с ценна кожа,
- използваният при тяхното производство комбиниран фураж, съдържащ преработен животински протеин, получен от домашни птици или свине или от отглеждани в стопанства насекоми, съдържа по-малко от 50 % суров протеин.

IV. Етикетиране на фуражи

На всички етапи, които подлежат на контрол, се следи за правилното етикетиране на опаковките, в които са опаковани преработените животински протеини, както и на фуражите, които ги съдържат.

Етикетите или придружаващите документи трябва да са на български език съгласно чл. 6 от Закона за фуражите във връзка с чл. 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 767/2009.

1. Етикетиране на преработени животински протеини (ПЖП) като фуражна суровина

Етикетите при опакованите протеини от животински произход или на придружаващите документи при насипните трябва да съдържат информация в съответствие с:

а) Регламент (ЕО) № 767/2009 – чл. 15 и чл. 16, както и задължително декларирани показатели (суров протеин – ако е над 10 %, сурови мазнини – ако са над 5 %, влага – ако е над 8%) съгласно Приложение V към Регламент (ЕО) № 767/2009;

б) Регламент (ЕО) № 999/2001 с измененията – Приложение IV:

- *при ди/трикалциев фосфат от животински произход* - задължително се изписва: **„Дикалциев/трикалциев фосфат от животински произход — да не се използва във фуражи за преживни животни“;**

- *при кръвни продукти* – задължително се изписва: **„Кръвни продукти от непреживни животни — да не се използва във фуражи за преживни животни”**;

- *при рибно брашно* - **„Да не се използва във фуражи за преживни животни с изключение на неотбити преживни животни“.**

Когато се касае **за рибно брашно, предназначено за влагане в комбинирани фуражи за риба** е необходимо по време на транспортирането и съхранението върху опаковъчния материал, контейнера или превозното средство да има залепен етикет, на който да е отбелязано ясно и четливо:

- **в** случай на рибно брашно от свободно обитаваща риба – **„Съдържа рибно брашно само от свободно обитаваща риба – може да се използва за хранене на всички видове отглеждана в рибностопански обекти риба“**;
- в случай на рибно брашно от отглеждана в рибностопански обекти риба – заедно с текста **„Съдържа рибно брашно само от отглеждана в рибностопански обекти риба от вида […] – може да се използва само за хранене на отглеждана в рибностопански обекти риба от други видове“**;
- в случай на рибно брашно от свободно обитаваща риба и от отглеждана в рибностопански обекти риба – заедно с текста **„Съдържа рибно брашно от свободно обитаваща риба и от отглеждана в рибностопански обекти риба от вида […] – може да се използва само за хранене на отглеждана в рибностопански обекти риба от други видове“**;

- *при ПЖП, получени от непреживни животни* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от непреживни животни – да не се използва за производство на фуражи за селскостопански животни, с изключение на аквакултурните животни и животните с ценна кожа”;**

- *при преработен животински протеин, получен от насекоми* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от отглеждани в стопанството насекоми – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине, домашни птици и животни с ценна кожа”**;

- *при преработен животински протеин, получен от свине* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин, получен от свине – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, домашни птици и животни с ценна кожа”**;

- *при преработен животински протеин, получен от домашни птици* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин, полечен от домашни птици – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине и животни с ценна кожа”**;

- *при преработен животински протеин, получен от домашни птици* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от домашни птици – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине и животни с ценна кожа”**;

- *при преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми и свине* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от отглеждани в стопанства насекоми и свине – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, домашни птици и животни с ценна кожа”**;

- *при преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми и домашни птици* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от отглеждани в стопанства насекоми и домашни птици – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине и животни с ценна кожа”**;

- *при преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми, свине и домашни птици*– задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от отглеждани в стопанства насекоми, свине и домашни птици – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни и животни с ценна кожа”**;

- *при преработен животински протеин, получен от свине и домашни птици*– задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от свине и домашни птици – да не се използва във фуражи за селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни и животни с ценна кожа”**.

в) Регламент (ЕО) № 142/2011 – Приложение VIII, Глава II – в случай на материали от категория 3 – **„Непредназначено за консумация от човека”**.

2. Етикетиране на комбинирани фуражи, съдържащи ПЖП

Етикетите на комбинираните фуражи, в които са вложени протеини от животински произход или на придружаващите документи при насипните трябва да съдържат информация в съответствие с:

а) Регламент (ЕО) № 767/2009 – чл. 15 и чл. 17 и Приложение VI (за животни, които се отглеждат за производство на храни) VII (за животни, които не се отглеждат за производство на храни);

б) Регламент (ЕО) № 999/2001 с измененията – Приложение IV:

Когато в комбинираните фуражи е вложено рибно брашно, дикалциев и/или трикалциев фосфат от животински произход, кръвни продукти, преработен животински протеин, различен от рибно брашно, получен от непреживни животни, преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанство насекоми, преработен животински протеин от свине или преработен животински протеин от домашни птици, **задължително върху етикета** (при пакетирани фуражи) или върху придружаващите партидата документи (при насипни фуражи) **се записва ясно и четливо следния текст**:

а) *при вложено рибно брашно* –**изписва се ясно текта върху етикета на комбинирания фураж „Съдържа рибно брашно — да не се използва за хранене на преживни животни“.** Когато в млекозаместители, предназначени за неотбити преживни селскостопански животни, е вложено рибно брашно, задължително върху етикета (при пакетирани млекозаместители) или върху придружаващите партидата документи (при насипни млекозаместители) се изписва ясно и четливо следния текст – **„Съдържа рибно брашно – да не се дава на преживни животни, с изключение на неотбити преживни животни”;**

б) *при вложени дикалциев и/или трикалциев фосфат от животински произход* – **„Съдържа дикалциев и/или трикалциев фосфат от животински произход – да не се дава на преживни животни”;**

в) *при вложени кръвни продукти* – **„Съдържа кръвни продукти – да не се дава на преживни животни”;**

г) *при вложен преработен животински протеин, различен от рибно брашно, получен от непреживни животни* – **„Съдържа преработен животински протеин, получен от непреживни животни – да не се използва за хранене на селскостопански животни с изключение на аквакултурните животни и животните с ценна кожа”;**

д) *при преработен животински протеин, получен от насекоми* – задължително се изписва: **„Съдържа преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанството насекоми – да не се използва за хранене на селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине, домашни птици и животни с ценна кожа”**;

е) *при преработен животински протеин, получен от свине* – задължително се изписва: **„Съдържа преработен животински протеин, получен от свине – да не се използва за хранене на селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, домашни птици и животни с ценна кожа”**;

ж) *при преработен животински протеин, получен от домашни птици* – задължително се изписва: **„Съдържа преработен животински протеин, полечен от домашни птици – да не се използва за хранене на на селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине и животни с ценна кожа”**;

з) *при преработен животински протеин, получен от домашни птици* – задължително се изписва: **„Съдържа преработен животински протеин от домашни птици – да не се използва за хранене на селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине и животни с ценна кожа”**;

и) *при преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми и свине* – задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от отглеждани в стопанства насекоми и свине – да не се използва за хранене на**

селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, домашни птици и животни с ценна кожа”;

к) *при преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми и домашни птици* – задължително се изписва: **„Съдържа преработен животински протеин от отглеждани в стопанства насекоми и домашни птици – да не се използва за хранене на селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни, свине и животни с ценна кожа”**;

л) *при преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми, свине и домашни птици*– задължително се изписва: **„Съдържа преработен животински протеин от отглеждани в стопанства насекоми, свине и домашни птици – да не се използва за хранене на селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни и животни с ценна кожа”**;

м) *при преработен животински протеин, получен от свине и домашни птици*– задължително се изписва: **„Преработен животински протеин от свине и домашни птици – да не се използва за хранене на селскостопански животни с изключение на аквакултурни животни и животни с ценна кожа”**.

V. Използване и съхранение в земеделските стопанства на фуражи, предназначени за използване при хранене на непреживни селскостопански животни

1. Забраняват се използването и съхранението на следните фуражи в земеделските стопанства, в които се отглеждат селскостопански животни от видове, за които не са предназначени тези фуражи:

а) преработен животински протеин, получен от непреживни животни, включително рибно брашно, преработен животински протеин, получен от отглеждани в стопанства насекоми, преработен животински протеин, получен от свине, и преработен животински протеин, получен от домашни птици;

б) дикалциев фосфат и трикалциев фосфат от животински произход;

в) кръвни продукти, получени от непреживни животни;

г) комбиниран фураж, съдържащ фуражните суровини от букви а)—в).

2. Областната дирекция по безопасност на храните <u>може да разреши използването и съхранението на комбинирания фураж</u> по точка 1, буква г) в земеделските стопанства, в които се отглеждат селскостопански животни от видове, за които не е предназначен комбинираният фураж, **при условие че в съответните стопанства се вземат мерки да не се хранят с такъв комбиниран фураж животни от видове, за които той не е предназначен.**

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ